

Rekommandation 21/2022
Forslag A 1907/UVN
Behandles af Udvalget for Velfærd i Norden

Betænkning over svar på rekommandation 21/2022 om å redusere antall barn og unge som vokser opp i vedvarende lavinntekt

Udvalget for Velfærd i Norden foreslår, at Nordisk Råd tager svar på rekommandation 21/2022 om å redusere antall barn og unge som vokser opp i vedvarende lavinntekt til etterretning og anser den som *færdigbehandlet* for rådets vedkommende.

Baggrund

Rekommandationen har følgende ordlyd:

Nordisk Råd rekommanderer Nordisk Ministerråd

- At undersøke forholdene i de ulike nordiske landene og deres erfaringer med hva som har økt og hva som har redusert antall barn og unge som vokser opp i vedvarende lavinntekt samt undersøke og sammenligne, hvordan pandemien har påvirket børnefattigdom i Norden.

Svar fra Nordisk Ministerråd

Nordiska ministerrådet instämmer i Nordiska rådets bedömning om att det är viktigt att undersöka de nordiska ländernas erfarenheter med vad som påverkar antalet barn som växer upp i fattigdom och social exkludering. Samtidigt anser Nordiska ministerrådet att detta är ett komplext område, inte minst för att mäta fattigdom och social exkludering är svårt. För barn är fattigdom och social exkludering förhållanden som hämmar deras fysiska, intellektuella och känslomässiga utveckling. Att få betydelsefull information om frågan förutsätter dock mer tid och arbete.

På det socialpolitiska området ska det nordiska samarbetet bidra till en hållbar och trygg välfärd för alla i de nordiska samhällena. Utsatta barn och unga är en viktig målgrupp i den strategiska genomlysningen *Viden som virker i praksis – styrket nordisk samarbejde på socialområdet*, av Árni Páll Árnason (2018) som Ministerrådet för social- och hälsopolitik (MR-S) förhåller sig till. Genomlysningen föreslår bland annat att det kunde initieras förstärkt informations- och erfarenhetsutbyte om utsatta barn och unga. Nordiska ministerrådets samarbetsprogram för social- och hälsopolitik 2022–

2024 har också fokus på tvärssektoriella initiativ om hur pandemin har påverkat olika grupper i befolkningen, som till exempel barn och unga.

Under 2000-talet har ett allt större forskningsintresse i Norden riktats mot barn som lever med ekonomiska resursbegränsningar. I 2016 publicerades rapporten "Insatser mot barnfattigdom" av Nordens välfärdscenter (NVC) som resultat av projektet "Barnfattigdom i Norden". Rapporten visar att de nordiska länderna valt olika tillvägagångssätt att bekämpa barnfattigdom och social exkludering.

Olika nationella forskningssatsningar om ojämlikhet bland barnfamiljer pågår redan. Det finns också exempel på nationella studier om pandemins konsekvenser för utsatta barnfamiljer. Det nordiska samarbetsperspektivet kräver dock forskning som inte är begränsad till enskilda länder och deras specifika intressen och perspektiv. NordForsk har nyligen lanserat ett program "Välfärd bland barn och unga i det postpandemiska Norden" med syfte att titta på utbildning, välbefinnande, psykisk hälsa och levnadsvillkor för barn och unga i Norden. Nordens välfärdscenter (NVC) leder också, på uppdrag av Nordiska kommittén för barn och ungdom (NORDBUK) och MR-S, ett fyraårigt projekt om barns och ungas rätt till och möjligheter till delaktighet och inflytande under Coronakrisen.

Nordiska ministerrådet vill också lyfta fram i detta samband den nuvarande krisen med hög inflation, stigande energi- och matpriser, som drabbar hårt utsatta barnfamiljer. Detta är någonting som också ska tas hänsyn till när man ser på fattiga barnfamiljers levnadsvillkor i Norden.

Behandling av rekommendationen i Nordisk ministerråd

Nordiska ministerrådet uppmärksammar Nordiska rådets rekommendation om att undersöka förhållandena i de olika nordiska länderna och deras erfarenheter av vad som påverkar antalet barn och unga som växer upp i fattigdom samt undersöka och jämföra, om och möjligtvis hur, pandemin har påverkat barnfattigdomen i Norden. Den kommande tiden ska Nordiska ministerrådet och MR-S följa upp på olika initiativ i nordisk regi inom området, bland annat NordForsks program "Välfärd bland barn och unga i det postpandemiska Norden", som har blivit igångsatt. Sektorn kommer också fortsatt diskutera frågan utifrån Vision 2030 om Norden som världens mest hållbara och integrerade region.

Nordiska ministerrådet föreslår att man återkommer till Nordiska rådet med en statusuppdatering. I dessa överväganden ska det också tas hänsyn till det analytiska arbetet som redan är på gång inom EU-samarbetet för att försäkra att information som

redan finns inom området blir inkluderat.

Nordiska ministerrådet anser härmed att rekommendationen är delvist uppfyllt.

Udvalgets synspunkter

Udvalget takker for Nordisk Ministerråds svar på rekommandation 21/2022 om å redusere antall barn og unge som vokser opp i vedvarende lavinntekt.

Udvalget noterer sig, at Nordisk Ministerråd deler vurderingen af, at det er vigtigt at undersøge de nordiske landes erfaringer med, hvad der påvirker antallet af børn og unge, som vokser op i fattigdom og social eksklusion. Udvalget tilslutter sig desuden betragtningen om, at for børn er fattigdom og social eksklusion forhold som påvirker og i værste fald hæmmer deres fysiske, mentale og følelsesmæssige udvikling. Udvalget er desuden enig i, at der kan være udfordringer forbundet med, hvordan man opgør og måler på lavindtægt og fattigdom. Dette mener udvalget dog ikke skal være en hindring for at forsøge.

I svaret oplyser Nordisk Ministerråd om tidligere og igangværende forskningsindsatser, rapporter og samarbejdsprogrammer, der forholder sig til børn og unges trivsel, herunder udsatte børn og unge i lavindkomstfamilier og i en pandemikontekst. Nordisk Ministerråd fremhæver bl.a., at der vil ske en opfølgning på forskellige initiativer på området, bl.a. NordForsk's program "Välfärd bland barn och unga i det postpandemiska Norden".

Udvalget imødeser resultaterne og realiseringen af disse nævnte initiativer på området og hilser Nordisk Ministerråds forslag om at vende tilbage til Nordisk Råd med en status og opdatering om det pågående arbejde velkommen. Udvalget ser frem til løbende statusopdateringer samt mulig inddragelse og lægger dette til grund for ikke at udbede sig politisk dialog om ærindet.

Udvalget anser med dette svar på rekommandation 21/2022 om å redusere antall barn og unge som vokser opp i vedvarende lavinntekt som *færdigbehandlet* for rådets vedkommende.

København, den 5. september 2023

Eva Biaudet (sv)

Eva Lindh (S)

Guðmundur Ingi Kristinsson (Flf)

Jette Gottlieb (EL)

Johan Dahl (sb)

Kjerstin Wøyen Funderud (Sp)

Marcus Måtar (saml)

Mikkel Bjørn (DF)

Pia Sillanpää (saf)

Solveig Vitanza (A)

Johan Hultberg (M)

Tone Wilhelmsen Trøen (H)